

22
ROČNÍK 13

2. dubna 2004

V ČÍSLE:

Vyhlášení voleb kandidáta na funkci děkana LF UP • O problematice osob se specifickými potřebami mezinárodně • Krátké ohlédnutí za Ostravarem 2004 • Zájem o studium na UP vzrostl • Seminář doktorandů oboru Botanika • Ohlédnutí: slavností večer Nadace Haimaom • Zkušenosti ze zahraničí: v Sheffieldu je zájem o češtinu jako cizí jazyk

Neuklidův týden
29. 3. – 2. 4. 2004

Manifestační pochody za lepší podmínky veřejných vysokých škol

■ Přelom března a dubna 2004 se možná stane novodobým mezníkem v dějinách veřejných vysokých škol. Celý týden (29. 3. – 2. 4. 2004) se čeští vysokoškolští studenti a jejich pedagogové účastnili protestů, jimiž chtěli upozornit na letité finanční problémy veřejných vysokých škol, které v tomto čase graduji. Jestliže v prosinci 2003 nebyl apel skomírajících veřejných vysokých škol dostatečně zřetelný, přelom března a dubna měl ve své snaze přitvrdit. Studentů a jejich pedagogové dali najevo, že se nechtějí smířit s efektem nekonečných jednání a příslibů, a svým protestem – snad největším od roku 1989 – jim chtěli již zamezit.

Lidi, chcete mít i vzdělance nebo jen poslance? I tato výzva na jednom z transparentů měla zneklidnit nejen Olomoučany, ale také politickou veřejnost. *Pokud jsou to jenom sliby, máme právo na pochyby, znělo mj. průvodem, který se vydal z nádvoří Zbrojnice 29. 3. rušnými olomouckými ulicemi na Horní náměstí. Před krátkými projevy dr. W. Engelbrechta (FF UP), doc. J. Štefaníde (FF UP) a zástupce studentů a organizátorů Týdne neklidu P. Bednařika, který vystoupil s Manifestem neklidu, se z pódia u olomoucké radnice ozývalo bubnování – alarm vysokému školství, který v pravé poledne přerušil jen na chvíli olomoucký orloj. Celá česká společnost, lidé jakýchkoliv profesí i postojů, si bezpodmínečně musejí uvědomit hloubku krize vnitřně zadlužených a systematicky neudržovaných univerzit, znělo olomouckým Horním náměstím první den neklidného týdne. I když je informovanost o katastrofální situaci na vysokých školách celospolečensky velmi nízká, olomoucká veřejnost i tyto apely zaznamenala jen poskovnu. Oči mnohých procházejících upoutal – bohužel jen krátce – snad jen „kouzelný osel“: toho v průběhu happeningu „obdržely“ vysoké školy jako „dar od české politické reprezentace“; třesení oslem však studentům a pedagogům přineslo jen „planý slib“. *Nejste z toho neklidní?*, volal student J. Kovář, jeden z organizátorů happeningu směrem k davu. V průběhu pondělního neklidného shromáždění zazněla také *Píseň neklidu*, a ještě než se „kouzelný oslík“ ze studentského davu „protřásl“ na pódium, zabavili se studenti hrou s politikou „Studente, nezlob se“.*

Neklidný týden měl vyvolat pňnejmenším diskusi. Olomoučtí vysokoškolští pořadatelé se o to pokusili např. prostřednictvím debat, které nabídl Český rozhlas Olomouc či Česká televize v pořadu *Na hraně*. Osvěta určená nejen akademické obci se šířila v průběhu týdne také z aule FF UP. V pondělí zde situaci veřejných vysokých škol přiblížil dr. W. Engelbrecht (FF UP) a doc. J. Štefanídes (FF UP). Názorovou pestrost poskytli svým odlišným úhlem pohledu PhDr. P. Urbášek (ředitel Archivu UP). Na „Fóru neklidu“ o den později diskutovali opět v aule FF UP např. doc. F. Ježek (RVŠ), Ing. F. Barták (VOS), doc. P. Kolář (MŠMT ČR), M. Kohajda (SK RVŠ), doc. I. Barteček (FF UP), Mgr. P. Bilík (FF UP), doc. P. Chalupa (CMTF UP), Ing. J. Březina (hejtman Olomouckého kraje) a PaedDr. A. Gajdůšková (Senát PČR). V závěru olomouckého zneklidnění se na nádvoří Zbrojnice shromáždila i akademická obec UP.

Studentské happeningy, informační kampaně, veřejné diskuse, filmové projekce a koncerty proběhly také v Ostravě, Ústí nad Labem a Praze, kde týden-

Dokončení na str. 5

PÍSEŇ NEKLIDU

*Magistře nevzlykej
Že není na gáze
Propadni revoltě
Dodej si kuráže
Sevři v pěst ruku svou
Nekřč se, pozdvihni hlas*

*Studenti buďte se
Vždyť už je na čase
Ten kdo nás okrádá
Ubere na pase
Časem se projeví
U něho smrtelný třas*

*Ref:
Prší a venku se setmělo
Neklidu Týden je tady
Nutno je aby se křičelo
Nechceme zemřít hlady*

*Vysoké školství už podléhá chaosu
Víc peněz na školy teče i v Laosu
Nesmi nám vyčítat
Když do ulic vyjdeme
zpíváme písničku lehkou
jak rovníci
Bojte se o práci čeští politici...
Zatřesem oslem i veřejným míněním!!!*

*Ref:
Prší a venku se setmělo
Revolta nebude krátká
Přílep si transparent na tělo
Vysoké školství jsou jatka*

(Nápěv Krylova „Bratříčka“ otextoval Petr Klarin Klár)

Rektorka UP a primátor statutárního města Olomouce si Vás dovolují pozvat na druhou přednášku z cyklu **Vědeckopopulárních přednášek významných absolventů Univerzity Palackého v Olomouci**, pořádaných za podpory statutárního města Olomouce.

Vědecká rada UP poctila svým výběrem **doc. Jindřicha Štreita**, absolventa Pedagogické fakulty UP, významnou osobnost světové fotografie.

Přednášku s názvem **Netradiční formy výuky dokumentární fotografie**

pronese **v pondělí 26. dubna 2004 v 17 hodin** v Lectoriu (místnost č. 117) Konviktu UP, Univerzitní 3, 5, Olomouc.

Přednáška k počtě J. L. Fischera v roce 2004

„Přednáška k počtě J. L. Fischera“ se uskutečňuje jednou ročně jako projev ocenění významu osobnosti prvního rektora obnovené olomoucké univerzity. Koná se zpravidla v listopadu. K jejím přednesení vybere k tomuto účelu rektorkou UP jmenovaná výběrová komise významnou českou či zahraniční osobnost z kterékoliv vědní oblasti.

Kterýkoliv člen akademické obce může podat svůj návrh na kandidáta přednášky. Součástí tohoto návrhu musí být stručné zdůvodnění. Návrhy budou zasílány prorektorovi pro vědeckobadatelskou činnost do **15. května 2004**.

Členem výběrové komise je prorektor pro vědeckobadatelskou činnost a zástupce každé fakulty. Výběrová komise tajným hlasováním zvolí tři kandidáty; na první místo zařadí toho, který obdržel nejvíce hlasů.

Kandidát, který byl navržen výběrovou komisí (obdržel nejvíce hlasů) je oznámen Vědecké radě UP. Ta vyjádří svůj souhlas s navrženým kandidátem hlasováním.

-vv-

Rektorka Univerzity Palackého v Olomouci ve snaze povzbudit literární tvorbu studentů a umožnit tvůrcům dialog s posuzovateli jejich práce vyhlašuje

10. ročník veřejné literární soutěže pro studenty Univerzity Palackého.

Podmínky soutěže: Předložit v oboru poezie 5–10 textů, v oboru próza (povídka, novela, esej) text do 30 stran, v oboru drama text hry, a to ve třech kopiích, z nichž každá bude označena jménem, fakultou, ročníkem, studovaným oborem a domácí adresou. (Stranou se miní strojepis [počítačový text] o 30 řádcích a 65 úhzech.)

Závěrečný termín odevzdání prací je **31. březen 2004**.

Za nejlepší práce budou uděleny ceny, a to 1. cena – 2 000 Kč, 2. cena – 1 500 Kč, 3. cena – 1 000 Kč.

Porota nemusí všechny ceny udělit. Ceny se nerozdělují ani nezdvoují. Soutěžní práce budou hodnoceny odbornou porotou, kterou jmenuje rektorka UP.

Výsledky soutěže budou vyhlášeny v květnu 2004 a zveřejněny v Žurnále UP. Autoři vítězných prací se zúčastní hodnotícího semináře.

Soutěžní příspěvky zasílejte na adresu: sekretariát rektorky UP, Křížkovského 8, 771 47 Olomouc; obálku označte heslem „Literární soutěž“.

-rup-

Upozornění redakce

Redakce Žurnálu UP upozorňuje, že vzhledem k termínu velkonočních svátků vyjdou příští dvě čísla v následujících termínech: č. 23 – 9. 4. (uzávěrka 5. 4.), č. 24 až 23. 4. (uzávěrka 19. 4.).

Děkujeme za pochopení.

-red-

Vyhlášení voleb kandidáta na funkci děkana Lékařské fakulty UP

■ Hlavním bodem jednání Akademického senátu Lékařské fakulty UP, který se na svém zasedání sešel 30. 3. 2004, bylo vyhlášení voleb kandidáta na funkci děkana fakulty. Součástí programu jednání bylo rovněž zvolení volební komise a organizační zajištění voleb.

Akademický senát LF UP rozhodl o následujícím harmonogramu kroků pro volbu kandidáta na děkana pro nové funkční období:

- 30. 3. – vyhlášení voleb;
- 4. 5. – ukončení přijímání návrhů kandidátů na funkci děkana; do tohoto data je možno podávat návrhy na kandidáty na funkci děkana (na podání návrhu má právo každý člen nebo skupina členů akademické obce LF UP; návrh se podává písemně předsedovi AS LF UP);

- zasedání Akademického senátu LF UP, na němž se kandidáti na funkci děkana LF UP představí;
- 11. 5. – zasedání Akademického senátu LF UP, v jehož rámci proběhne volba nového děkana.

Dosavadní děkan LF UP doc. Č. Čihálik rezignoval na svou funkci na mimořádném zasedání Akademického senátu LF UP 9. 3. 2004, na němž svůj krok odůvodnil pochybením, kterého se dopustil v souvislosti s nedodržováním mezinárodních úmluv CITES v průběhu svého pobytu na Novém Zélandě na počátku roku 2004.

Doc. Č. Čihálik vedl fakultu čtvrtým rokem, loni na podzim byl zvolen do druhého funkčního období.

-red-

AFO se zaměřuje na vývoj české společnosti po listopadu 1989

■ *Patnáct let na cestě* – takové je motto letošního 39. ročníku AFO Olomouc. *Chceme divákům jednak připomenout výročí sametové revoluce, ale zejména přiblížit témata a skutečnosti spojené s dlouhou a zřejmě nikdy nekončící cestou od totality k demokratické společnosti*, uvedl ředitel festivalu PhDr. R. Hladký. Návštěvníci festivalu, který proběhne ve dnech 4.–7. 10. 2004 v Uměleckém centru UP, se kromě sledování zajímavých dokumentárních filmů, televizních pořadů a videoprogramů mohou těšit také na setkání s řadou osobností, které v přelomových letech cesty od socialismu k demokracii ovlivnily lokální, české i mezinárodní dějiny. Organizátoři připravují besedy, semináře a další akce, které souvisejí

s hlavními tématem festivalu. Stejně jako v minulých letech nebude chybět dobrá muzika, výstavy či divadelní vystoupení.

S novým ročníkem přichází i nová grafická podoba všech tiskovin a webových stránek AFO 2004, která je dílem olomouckého výtvarníka ak. soch. T. Chorého (Katedra výtvarné výchovy PdF UP). *Vycházel jsem z toku času, jak šla špatná a dobrá léta do roku 1989 a po něm. Tři barvy v písmenech AFO pak korespondují s barevností festivalu*, uvedl T. Chorý, jehož výtvarný návrh uspěl mezi osmi dalšími. (Výstava grafických návrhů k AFO 2004 je přístupná v Galerii Zbrojnice od 1. do 10. 4.)

-vyp-, -red-

Vzpomínka k 60. výročí úmrtí světově proslulého člena akademické obce olomoucké univerzity

■ Univerzita Palackého vzpomněla poprvé ve svých nejmladších dějinných výročí úmrtí Msgr. prof. A. Musila, Dr.h.c. (30. 6.1868–12. 4.1944), vědce, preláta, cestovatele, obratného pozitivního politika a diplomata, oblíbence a reprezentanta vlády císaře Karla, nedlouho nato reprezentanta mladého Československa uznávaného T. G. Masarykem.

Na zdejší teologické fakultě studoval a působil s přestávkami v letech 1887 až 1909.

Ve dnech 10. a 18. 3. 2004 se konaly semináře, na kterých přednášela a besedovala s nevšední invencí paní MUDr. J. Z. Stelclová z Vyškova, jejíž matka, kmotřenka císařovny Zity, byla nejmilejší neteří profesora Musila.

První seminář se konal na pořádající CMTF za účasti vedení fakulty. Druhý seminář měl formu *Muzejního čtvrtku* Vlastivědné společnosti muzejní

(ve spolupráci s CMTF a VMO) ve Václavkově sále muzea. Semináře byly zařazeny do seznamu celouniverzitních akcí v roce 2004. Inicivoval je, organizačně zajistil a uvedl předseda VSMO prof. J. Musil.

Ze seminářů vzešel podnět k tomu, aby se dosud ne zcela probádaná pozůstalost, dílo, vědecký a politický odkaz prof. A. Musila staly předmětem systematického výzkumu a hodnocení v rámci studentských i učitelských badatelských úkolů na UP.

-jvm-, foto -tj-

O čem jednal Akademický senát UP

■ Akademický senát UP na svém zasedání 22. 3. 2004 – vzal na vědomí návrh na založení obecně prospěšné společnosti *Agentura rozvojové a humanitární pomoci Olomouckého kraje*;

– schválil navrženou změnu Statutu UP v příloze č. 2 *Seznam akreditovaných studijních programů na UP* (nově zařazen magisterský studijní program na PdF UP Učitelství pro střední školy se studijním oborem Učitelství zeměpisu pro střední školy);

– neschválil návrh Řádu rigorózního řízení UP;

– schválil navrženou změnu Statutu PdF UP v části V, článek 15 odst. 2a) a 2c) (změna názvu Katedry občanské výchovy na Katedra společenských věd, změna názvu Střediska celoživotního vzdělávání učitelů na Středisko celoživotního vzdělávání – SCV);

– schválil návrh změny Vnitřního mzdového předpisu UP v čl. 4 odst. 3 a čl. 19 písm. b.);

– vzal na vědomí návrh NIV a IV v roce 2004 a návrh čerpání NIV a IV v roce 2005 a rezervy;

– AS UP schválil navržené poplatky spojené se studiem na UP v akademickém roce 2004/2005.

-red-

VII. olomoucké dermatologické odpoledne

■ Dne 19. 3. 2004 uspořádala Klinika chorob kožních a pohlavních LF UP a FN Olomouc *VII. dermatologické odpoledne* v prostorách Hotelu Zámek ve Velké Bystrici u Olomouce. Akce se zúčastnilo 60 dermatologů i lékařů jiných oborů. Program přednášek zahrnoval problematiku klinickou, zvláště moderní diagnostiku a léčbu dermatóz. Podstatnou část programu vyplnily přednášky mladých pracovníků kliniky. S velkou pozorností se také setkali přednášky dermatologů pracujících mimo kliniku (Ostrava, Nový Jičín). Velký zájem o *Olomoucké dermatologické odpoledne* projevil letos farmaceutické firmy.

Doc. M. Buček, CSc.,
Klinika chorob kožních a pohlavních LF UP a FNO

O problematice osob se specifickými potřebami mezinárodně

■ Ve dnech 16. a 17. 3. 2004 se v prostorách Pedagogické fakulty UP uskutečnila V. mezinárodní konference k problematice osob se specifickými potřebami pořádaná Katedrou speciální pedagogiky PdF UP. Letošní již pátý ročník konference byl zaměřen na oblast aplikace terapeutických technik v práci s osobami se specifickými potřebami. Výběr tohoto tématu nebyl nahodilý, ale jednoznačně korespondující s novými trendy a potřebami vyplývajícími z praxe. Cílem jednání jak v plénu, tak v jednotlivých sekcích bylo prezentovat možnosti, využitelnost, kompetence a dopady aplikace terapeutických postupů v kontextu se zkvalitnění života osob se specifickými potřebami.

Konference byla určena učitelům a vychovatelům různých stupňů a typů škol a současně i pracovníkům působícím v oblasti zdravotnické, poradenské, terapeutické a sociální napomáhající osobám se specifickými potřebami. Vítání byli účastníci kontemplativních

oborů a disciplín, včetně studentů. Konferenci zahájili již tradičně senátor a děkan pořádatel fakulty prof. F. Mezihorák, CSc., a vedoucí Katedry speciální pedagogiky prof. L. Ludíková, CSc.

S aktuálními příspěvky vystoupilo v plénu i v jednotlivých sekcích několik desítek referujících, reprezentantů vědeckých a teoretických institucí z České republiky, Slovenska, Nizozemí, Finska, Polska a Maďarska.

S velkým ohlasem se setkalo především jednání v jednotlivých sekcích – sekci psychopedické, psychosociálně ohrožených dětí a mládeže, smyslových postižení a sekci somatopedické. Velký zájem skládily rovněž terapeutické dílny (muzikoterapie, psychodrama, arteterapie, arteterapie).

Z příspěvků konference bude vydán sborník včetně CD přílohy, který bude k dispozici ve dnech konání VI. mezinárodní konference, tentokrát zaměřené na téma přípravy osob se specifickými potřebami na profesní dráhu a jejich uplatnění na trhu práce.

Z. Kozáková, G. Smečková,
Katedra speciální pedagogiky PdF UP

Olomoučtí kanoisté před prvním nominačním závodem na MS 2004

■ O víkend se na řece Moravě v Hanušovicích konal první závod letošní sezóny ve sjezdu na divoké vodě. Mezi cca 40 kajakáři se na start postavila také řada juniorských i seniorských reprezentantů ČR. Příští víkend se odehraje první nominační závod na MS 2004 v německém Garmish-Partenkirchenu a hanušovické sjezdy byly poslední generálkou. V těžké konkurenci se neztratili závodníci SK UP Olomouc a naznačili, že se s nimi bude muset příští týden počítat.

Celkové prvenství v kategorii C2 vybojovala dvojice Lisický–Vlček (Prostějov). V nejobsazenější kategorii K1 muži dosáhl na 2. místo R. Knebel a hned za ním se umístil oddílový kolega T. Slovák, když před sebe pustil pouze K. Mrůzka z Dukly Brandýs. Největším překvapením však byl výsledek mladíček L. Vránové. Tato ještě ne patnáctiletá kajakářka nedala soupeřkám šanci a stala se celkovou vítězkou kategorie K1 ženy.

-dk-

Krátké ohlédnutí za Ostravem 2004

■ Na počátku března se již po osmé ostravské divadelní scéně vydaly všanc odbornému i veřejnému publiku v rámci tradičního festivalu Ostrava. Národní divadlo moravskoslezské ve spolupráci s Komorní scénou Aréna, Divadelní společností Petra Bezruče a Divadlem Loutek připravilo přehlídku, jež má prezentovat tvorbu těchto divadel za uplynulý rok. Pořadatelé vycházejí účastníkům maximálně vstříc – volně vstupenky na představení, pomocná ruka s ubytováním, dostupnost všech divadelních programů a tiskovin, letos jako bonus ještě extravagantní vernisáž Divadelního plakátu Marka Pražáka. Odborná část publika na oplátku nabízí svůj názor na diskusních seminářích v průběhu přehlídky, vedlejších doc. J. Štefanidesem z Katedry teorie a dějin dramatických umění z naší Filozofické fakulty. Divadelní vědci a kritici z blízka či daleka (mezi stálé hosty patří například V. Just či Z. Hořínek) a studenti se setkávají se samotnými tvůrci a společně rojí o tom, co viděli. Studentská agenda, především z řad olomoucké výpravy, se pravidelně ujímá vydávání každodenního buletínu OSTRAVAR, kde se vše viděné a slyšené zpečetí tiskem.

Rozprava nad inscenacemi je zajímavá nejenom výměnou názorů, často i protichůdných, ale také dialogem mladší a starší generace, vědců a umělců i jednotlivých uměnovědných kateder (pravidelně se tu setkají studenti z Prahy, Olomouce, Brna, Bratislavy...). Také letošní přehlídka přinesla svá překvapení – zklamání i nadšení. Inscenace nasazená v samém závěru – Caligula Alberta Camuse v režii mladého J. Mikuláška potěšila nápaditou mizanscénou, precizností, svihem tempa a opravdovou katarzí nejednoho diváka. Na druhou stranu se letos moc nedařilo Divadlu loutek a chudáku panu režisérovi Fedotovi asi zvonilo během ostravského semináře v uších... Hodnotit, co bylo dobré a co ne, je nyní už zbytečné – kdo byl, viděl, kdo nebyl – neuvěří. A tak kromě konstatování, že ostravští herci svou dovedností vynikají nad jiné a že už kvůli nim stojí za to se do

Zájem o studium na UP vzrostl

■ O studium na UP projevilo letos zájem více uchazečů než loni. I přes tu skutečnost, že nebyly přijímány přihlášky ke studiu na Právnické fakultě UP – loni se na PF UP hlásilo 1 804 uchazečů – je celkový počet přihlásek pro akademický rok 2004/2005 vyšší.

K 22. 3. 2004 bylo na celou UP podáno celkem 18 790 přihlásek. Už nyní je to o 521 uchazečů více než loni. Číslo není komické, protože přihlášky do některých navazujících doktorských studijních oborů je možno v souladu s vyhlášením přihlášky ještě podávat.

Ze sedmi fakult UP obdržela nejvíce přihlásek Pedagogická fakulta, o něco méně pak Filozofická fakulta. Celkově vzrostl také počet uchazečů, kteří využili možnost podat svou přihlášku elektronickou formou.

-map-

Ostravy vypravit, se ohlédněme nad jednou pozoruhodnou zvláštností letošního ročníku. Je to shoda (nahodilá?) v dramaturgickém plánu jednotlivých divadel. Vesměs celá přehlídka se nesla ve znamení té stinnější stránky lidstva. Posuďte sami: Klímova Lidská tragikomédie, Sologubův Malý ďábel, Grabbeho Don Juan a Faust, Trainspotting, Faust, Petruševské Cinzano, Pitünského Pokojíček a zmiňovaný Caligula. Smrt a ďábla doprovázela židovská paralela v Singerově Kouzelníku z Lublinu a Rovnerově komedii Vrátila se jednou v noci, kde se témata spojí už nerozlučně: židovská matka vstane z hrobu... Polohu mezi snem a realitou pak vyplní inscenace příhodného názvu Ještě snis...

A tak se letošní účastníci mohli zamyslet nad tím, proč se tyto hry hrají právě dnes, komu jsou určeny a co tím umělci chtějí ostatním říci. Jeden věhlasný kritik se nechal slyšet, že na co hrát o naději, když dnes žádná není. (?) Ne všichni se s ním však ztotožnili – alespoň někteří odjžděli s intenzivní nadějí v další ročník Ostravaru. Co nám přinese? To můžete za rok posoudit už vy sami.

-baš-

při příležitosti hostových osmdesátých narozenin a výstavě čs. filmového plakátu Flashback.

-red-, foto -tj-

Děkan Filozofické fakulty UP vypisuje

výběrové řízení

na obsazení míst vysokoškolských pedagogů s nástupem od 1. 9. 2004:

místo profesora pro obor

- dějiny slovanských literatur se zaměřením na polskou literaturu – Katedra slavistiky
- dějiny malířství 17. a 18. stol. v Itálii, v Čechách a na Moravě – Katedra dějin umění

místo docenta pro obor

- francouzská lingvistika – Katedra romanistiky
- španělská literatura - „ -
- anglická literatura – Katedra anglistiky a amerikanistiky
- anglická a americká literatura - „ -

místo docenta nebo odborného asistenta pro obor

- světový film (Ph.D.) – Katedra teorie a dějin dram. umění
- dějiny raného novověku (Ph.D.) – Katedra historie
- dějiny 19. století (Ph.D.) - „ -

místo odborného asistenta, asistenta nebo lektora pro obor

- literární věda a estetika – Katedra bohemistiky
- dějiny české literatury po r. 1945 - „ -
- anglický jazyk (2 místa) – Katedra anglistiky a amerikanistiky
- dějiny německé literatury a kultur. reálie – Katedra germanistiky
- italská lingvistika (úvazek 0,3) – Katedra romanistiky
- portugalská literatura (úvazek 0,5) - „ -
- španělská lingvistika (úvazek 0,5) - „ -
- čínská filologie a dějiny Číny po r. 1949 – Katedra asijských studií
- klinická psychologie se spec. na psychologii zdraví a nemoci (Ph.D.) – Katedra psychologie
- psychologie práce a personalistiky (Ph.D.) - „ - nástup 1. 1. 2005
- dějiny divadla a filmu – Katedra teorie a dějin dram. umění
- pomocné vědy historické – Katedra historie
- dějiny 20. stol - „ -

místo vedoucího katedry

- bohemistiky
- historie

místo knihovníka

- pro Rakouskou knihovnu na Katedře germanistiky – důkladná znalost německého jazyka a dějin rakouské literatury.

Požadavky: VŠ vzdělání v příslušném oboru, praxe, publikační činnost, případně započaté doktorské studium, jmenování docentem, jmenování profesorem.

Přihlášky do výběrového řízení, doložené osobním dotazníkem, životopisem, dokladem o dosaženém vzdělání, přehledem praxe a publikační činnosti přijímá personální oddělení Filozofické fakulty UP v Olomouci, Křížkovského 10 (PŠČ 771 80), **nejpozději do čtyř týdnů po uveřejnění.**

-ffup-

Katedra nederlandistiky FF UP a Centrum pro jazyk a kulturu Nizozemí a Vlámka „Erasmianum“ se zármutkem oznamují smrt bývalé nizozemské královny

princezny Juliany z Nizozemí (30. 4. 1909–20. 3. 2004).

Požůstatky princezny Juliany byly uloženy do královského hrobu v děltském Novém kostele dne 30. 3. 2004.

Možnost vyjádření soustrasti na <http://www.koninlijkhuis.nl/juliana/> www.index.php

Setkání německy píšících spisovatelů z Čech, Moravy, Německa a Rakouska

Ve dnech 15.–18. 4. 2004 se bude na půdě Filozofické fakulty UP v Olomouci konat setkání německy píšících spisovatelů pocházejících z Čech, Moravy a Německa nebo Rakouska a svými literárními díly obohatili německou poválečnou literaturu. Toto setkání – zřejmě první svého druhu v Čechách po roce 1945 a neobvyklé už svým rozsahem – bude sestávat z části vědecké, v níž zazní příspěvky z oblasti historických a literárně-historických věd, z řady autorových čtení pozvaných spisovatelů a z diskusních večerů. Setkání, které organizuje Centrum pro výzkum moravské německé literatury na Katedře germanistiky FF UP společně s nadačním profesorem spolkové vlády SRN na téže katedře, se bude snažit otevřenou, nepředpojatou, vědecky podloženou a seriózní diskusí přispět – v období evropské integrace – k vyjasnění a pročištění dosud neuralgických bodů česko-německých vztahů. Publikum budou tvořit především stu-

denti UP, což přispěje k tomu, že dané téma bude emancipováno od obvyklých generačních a kulturně-politických kontextů a nazíráno z nových perspektiv a s novými hodnotovými koordinátami.

Slavnostní zahájení konference se koná **ve čtvrtek 15. 4. 2004 v 18 hod., v aule FF UP.**

Svou účast přislíbili O. Filip (Murnau), H. Fritsch (Niederndorf), U. Haas, Muenchen, H. Heinisch (Moerfelden-Walldorf), A. Jursitzka (Innsbruck), H. Kobald (München), J. Walter König (Donauwörth), F. P. Künzel (Puchheim), R. Meyer-Freiwaldau (München), E. Pawlu (Dillingen), M. Rasumowski (Wien), H. Schmidt-Kaspar (Unterhaching), M. Stavaric (Wien), I. Tielsch (Wien), G. Tietz (Esslingen), H. Unger (München), U. Reichert-Floegel (Bad Honnef), G. J. Track (Deizisau), B. Herr (Mörfelden-Waldorf), D. Krywalski (Geretsried), A. von Arberg (Praha), T. Staněk (Opava), G. Schramm (Nürnberg).

-kg-

Přednáškové dny k dějinám Olomouce

Mezi vědecké záměry Katedry historie FF UP náleží mapování dějin města Olomouce a přilehlého regionu. Tento projekt vyústil v roce 2002 vydáním publikace *Olomouc. Malé dějiny města*, která je určena především širší, laické veřejnosti. V současné době se rovněž připravují obsáhlejší, dvoudílné *Akademické dějiny Olomouce*, jež budou sloužit především odborníkům (oba díly mají být dokončeny v roce 2007).

Domníváme se, že by výsledky práce tohoto významu měly být i náležitým způsobem propagovány a zpřístupněny co nejširšímu okruhu zájemců – a sice nejen v knižní podobě. Proto se studentské občanské sdružení *Herodotos* ve spolupráci s Katedrou historie FF UP rozhodlo uspořádat přednáškový seminář věnovaný dějinám Olomouce, který je koncipován dle výše uvedených publikací. Půjde o vybrané kapitoly z historie města, o nichž preferují členové autorského kolektivu. Dovolujeme si tedy srdečně pozvat všechny příznivce historie – jak členy akademické obce, tak, a to zejména, zájemce z řad široké veřejnosti. Akce proběhne ve dvou dnech, **v pátek 16. 4. a v sobotu 17. 4. 2004**, v aule Filozofické fakulty UP, Křížkovského 10 (u vchodu na fakultu bude informační plakát).

Program:

– pátek 16. 4.:

- 9.00 – zahájení – doc. J. Schulz, CSc. (vedoucí autorského kolektivu);
- 10.00–11.30 – Mgr. J. Stejskal, M.A., Ph.D. (*Z bouří husitské revoluce do renesanční Evropy*);
- 12.30–14.00 – prof. M. Pojsl (*Restaurace katolicismu a státního absolutismu*);
- 14.15–15.45 – PhDr. P. Urbásek (*Z dějin olomoucké univerzity v letech 1946–1989*).

– sobota 17. 4.:

- 9.00–10.30 – PhDr. J. Bláha, Ph.D. (*Před výskytem písemných zpráv*);
- 10.45–12.15 – prof. M. Trapl, CSc. (*V Republice*);
- 13.00–14.30 – doc. J. Bartoš, DrSc. (*Za nacistické okupace*).

Zvou studenti historie FF UP a členové o. s. Herodotos – Z. Házdra, J. Jonová, R. Podhorný, J. Rektor a J. Šrámek

Letní výcvikové kurzy

Akademik sport centrum UP uspořádá letní výcvikové kurzy pro studenty PF jako výběrové, pro ostatní studenty a zaměstnance UP jako zájmové a rekreační. Všesportovní kurz bude uskutečněn v době **od 2. do 9. července 2004** ve výcvikovém středisku UP na Pastvinách. Činnost na kurzu bude velmi pestrá a zajímavá. Pod odborným vedením instruktorů bude uskutečněn výcvik v kanoistice, plavání, turistice, míčových hrách, turistice na kolech a pro zájemce seznámení se základy horolezectví a windsurfingu. Ubytování je zajištěno v chatkách, stravování 4x denně, hygiena s možností sprchování v teplé vodě a saunování.

Účast je umožněna všem studentům UP i opakovaně. Podrobné informace obdrží zájemci od 13. do 16. 4. 2004 v Akademik sport centru UP, Olomouc-Neředín, tř. Míru 115, budova C, 5. patro č. dveří 522 u PhDr. A. Orlové, kde současně uhradí pobyt.

Dále ASC UP pořádá pro studenty, kteří prošli základním výcvikem na tekoucí vodě tyto vodácké kurzy:

- od 21. do 26. 6. 2004 na slovenských řekách,
- od 14. do 20. 8. 2004 na Vltavě.

Přihlášky na sekretariátě ASC UP, Olomouc-Neředín, tř. Míru 115, tel. 585 636 541 u M. Štanclové, dveře č. 329 do 31. 5. 2004.

-ao-

Seminář doktorandů oboru Botanika

V prostorách PříF UP (Šlechtitelů 11, posluchárna č. 502 – přízemí) se **6. 4. 2004** v 8 hod. uskuteční seminář doktorandů oboru Botanika:

Přednášky v českém jazyce

Úvodní přednášky: Mgr. E. Lejková: *Ekologie fytoplanktonu mělkých a stojatých vod*; Mgr. J. Mládek: *Analýza metodických přístupů při studiu vlivu managementových zásahů na travinobylinnou vegetaci – modely a procesy na pastvinách*; Mgr. N. Gasmanová: *Využití metod průtokové cytometrie a pro charakterizaci variability genových zdrojů rostlin*; Ing. M. Klíma: *Protoplastové kultury rodu Brassica – současný stav problematiky*; Mgr. R. Simerský: *Stanovení progesteronu v mléce metodou ELISA*.

Závěrečné přednášky: Mgr. M. Čtvrtíková: *Šumavské šidlatky (Isoetes) in situ 2003*; Mgr. K. Mlič-

ková: *Studium antioxidantních enzymů v průběhu patogenese *Oidium neolycopersici* na *Lycopersicon spp.**; Mgr. O. Novák: *Aplikační možnosti LC/Q – ToF v rostlinné fyziologii*; Mgr. L. Spichal: *CRE1/AHK4 a AHK3, cytokininové receptory *Arabidopsis thaliana**; Mgr. J. Swaczynová: *Brassinosteroidy a jejich biologická aktivita*; Mgr. J. Janda: *Konstrukce chromozómově specifických BAC knihoven DNA u rostlin*.

Přednášky v anglickém jazyce

Mgr. J. Gajdová: *The protoplast cultures of Cucurbitaceae*; Mgr. O. Novák: *Cytokinins in macroalgae*; Mgr. J. Swaczynová: *Development of immunoanalytical system for the determination of endogenous Brassinosteroids*.

Prof. A. Lebeda, DrSc.,
vedoucí Katedry botaniky PříF UP

Ústav lékařské biofyziky LF UP, Katedra žurnalistiky FF UP a Katedra hudební výchovy PdF UP si Vás dovoluují pozvat na

11. seminář univerzitního Společství pro studium hlasu a řeči

(Group for Study of Voice and Speech),
<http://www.upol.cz/gsvs>,
který se koná s podporou
výzkumného záměru MSM 152100018

14. dubna 2004 ve 14 hod.

v posluchárně Neurologické kliniky
ve FN v Olomouci, I. P. Pavlova 13.

Program:

- Doc. J. Pešák, CSc.: *Organické odlišnosti u pacientů s balbuties*;
 - MUDr. J. Burešová: *Etika ve výzkumu postižených koftavostí*;
 - MUDr. K. Urbánek, Ph.D.: *Bronchodilatancia potencionálně využitelná k léčení balbuties*;
 - Doc. J. Pešák, CSc., a kol.: *Zpráva o průběhu otevřené multicentrické klinické studie podle protokolu BZ-1003-BR*;
 - PhDr. J. DeMiltová: *O organizaci na pomoc koftajícím*;
 - Mgr. L. Modráčková: *Fluency Master ty Earmold Company*.
- Vystoupení uspořádané Mgr. K. Fridrichovou.

Sdružení rodičů a přátel hluchoslepých dětí ZÁBLESK, Speciální mateřská škola a Speciální základní škola pro sluchově postižené Olomouc, Fakulta tělesné kultury UP a Pedagogická fakulta UP Olomouc organizují ve dnech 22.–25. 4. 2004

2. rodninno mezinárodní konferenci k problematice osob s hluchoslepotou

pod záštitou prof. J. Mačákové CSc., rektorky UP, Ing. M. Tesařika, primátora města Olomouce a za podpory Hilton/Perkins Programem Perkinsonovy školy pro slepé Wattertown Massachusetts.

Konference je pořádána ke 110. výročí založení Speciální mateřské školy a Speciální základní školy pro sluchově postižené v Olomouci.

Místo konání: Speciální mateřská škola a Speciální základní škola pro sluchově postižené, tř. Kosmonautů 4, 772 00 Olomouc, Fakulta tělesné kultury UP, tř. Míru 115, 772 00 Olomouc.

Odborné sekce: *Současné možnosti a trendy ve vzdělávání hluchoslepých osob; Pracovní uplatnění a sociální péče o osoby s hluchoslepotou po ukončení vzdělání; Volnočasové aktivity a osobnost lidí s hluchoslepotou; Zdravotní aspekty u osob s hluchoslepotou; Rodina a dítě s hluchoslepotou – chráněné bydlení, USP atd.; Kompenzační pomůcky pro osoby s hluchoslepotou.*

Kontakt: Spec. MŠ a Spec. ZŠ pro SP, tř. Kosmonautů 4, 772 00 Olomouc, tel.: 0042 585 567 125, 0042 585 567 111, 0042 585 567 129, fax: 0042 585 567 124, e-mail: kronkva@volny.cz; sterbova@ftknw.upol.cz.

-red-

Fakulta tělesné kultury, sekce Zábřeh – ve spolupráci s Městským úřadem, DDM a KLUBem si Vás dovoluují pozvat na

XII. ročník**Regionální speciální olympiády**

Projekt bude zahájen 5. 4. v 17 hod. v prostorách kina RETRO v Zábřehu vernisáží výstavy fotografií sportu mentálně postižených, pokračovat bude 27. 4. v plaveckém areálu Zábřeh první sportovní částí a v kině Retro seminářem o pohybových aktivitách a sportu mentálně postižených. Akce se přesune 3. 5. do Olomouce a vyvrcholí 13. 5. druhou sportovní částí na atletickém stadionu AK Olomouc, DDM a druhém fotbalovém hřišti SIGMA.

Přijďte podpořit naše atlety v jejich snažení a dozvědět se něco o jejich spontánnosti a radosti ze života.

Další informace: <http://rso.wz.cz>, na dan.kubik@centrum.cz, nebo telefonicky na 603 754 044.

-dk-

Fuzzy logika na Katedře informatiky PřF UP //I/

(Dokončení z minulého čísla.)

Čím se zabýváme

Na Katedře informatiky se různými problémy fuzzy logiky v současné době zabývají R. Bělohávek, V. Vychodil, V. Sklenář, J. Zecpal (učitelé katedry), T. Funioková, J. Dvořák, M. Chlupová, J. Outrata (doktorandi). Naši činnost lze zhruba rozdělit do tří hlavních oblastí, kterými jsou studium logických operací a axiomatických systémů fuzzy logiky, studium fuzzy relačních systémů a studium aplikací fuzzy logiky v analýze a zpracování dat. Hlavní otázkou první zmíněné oblasti je, jak vypadá logika v podmínkách vágnosti, tj. co se stane s formální logikou, použijeme-li místo dvou pravdivostních hodnot 0 a 1 pravdivostních hodnot více. Zajímají nás otázky vlastností a volby vhodných logických operací (konjunkce, implikace apod.), které jsou oproti klasickému případu značně netriiviální. S tím souvisí otázky, které se týkají formálních vlastností axiomatických fuzzy systémů, vztahu syntaxe a sémantiky, korektnosti a úplnosti a dalších významných logických aspektů. Náplní druhé oblasti je studium obecných i speciálních fuzzy relačních systémů, zejména pak fuzzy relací podobnosti a fuzzy relací, které popisují vztah mezi objekty (např. textovými dokumenty, organismy, zdrojovými texty programů, apod.) a jejich vybranými atributy. Takové fuzzy relace bývají někdy nazývány tabulková objekt-atributová data a představují jednu ze základních forem reprezentace dat v různých oblastech. Objekt-atributová data jsou „syrová“ nashromážděná data, ve kterých je však často ukryta užitečná informace, a tu je třeba umět efektivně odkrýt. My se zabýváme tzv. formální konceptuální analýzou objekt-atributových dat,

jejímž výstupem je zejména hierarchická struktura shluků (přirozených pojmů) ukrytých v datech, dále pak různé závislosti vyjadřitelné pomocí logických formulí, které v datech platí. Zabýváme se jak teoretickými základy, tak návrhem a testováním rychlých algoritmů, které jsou na teoretických základech založeny. Třetí oblast představuje jednak testování výše zmíněných metod analýzy objekt-atributových dat, jednak aplikace dalších fuzzy technik, zejména zmíněných pravidlových fuzzy systémů.

Podpory a ohlasy naší práce

Práce členů naší skupiny byla v minulosti grantově podporována v ČR i v zahraničí (např. NATO, SUNY Research Foundation). V současné době je podporována třemi tuzemskými granty. Jde o projekt „Konceptuální svazy nad fuzzy a neurčitými daty: související struktury a matematické základy analýzy dat“ podporovaný GAČR (2002–2004, řešitel R. Bělohávek; zaměřený na formální konceptuální analýzu fuzzy dat), projekt „Relační systémy v podmínkách vágnosti a nejistoty: matematické základy pro aplikace“ podporovaný GA AV ČR (2003–2005, řešitel R. Bělohávek; zaměřený na studium fuzzy relačních systémů a axiomatických fuzzy logických systémů) a projekt „Monitorování blokády nervosvalového přenosu, automatizace dávkování kurarimimetik během celkové anestezie“ podporovaný Ministerstvem zdravotnictví ČR (2003–2005, řešitel M. Adamus, FN Olomouc, spoluřešitel R. Bělohávek; zaměřený na vývoj fuzzy regulátoru pro automatické dávkování látek pacientovi během anestezie). Výsledky naší práce byly publikovány ve významných informatických, matematických a inženýrských časopisech jako *J. Logic and Computation*, *Information Sciences*, *Neural Computation*, *J. Math. Anal. Appl.*, *Annals of Pure and Applied Logic*, *Fundamenta Informaticae*, *Fuzzy Sets and Systems*, *Arch. Math. Logic*, *Soft Computing*, *Math. Logic Quarterly*, aj.

Významnou publikační položkou je také monografie „R. Bělohávek: *Fuzzy Relational Systems: Foundations and Principles*. Kluwer

(Vol. 20 of IFSR Int. Series on Systems Science and Engineering), New York, 2002, xii+369 str.“ a tři kapitoly v zahraničních vědeckých monografiích. Je nám známo kolem 60 citací našich prací přibližně z posledních 4 let, mezi kterými jsou i citace ve významných časopisech jako *Theoretical Computer Science*, *J. Systems and Software*, *Arch. Math. Logic*, *Int. J. General Systems*, *Fundamenta Informaticae*, *Int. J. Approximate Reasoning*. Potěšující bylo zjištění, že metody z teoretických prací R. Bělohávka o formální konceptuální analýze fuzzy dat byly použity a jsou testovány na několika pracovištích ve světě, např. ve skupině Modeling, Algorithms, and Informatics (CCS-3) v Los Alamos National Laboratories při analýze dat popisujících rizika teroristických útoků. V roce 2002 jsme byli poctěni návštěvou prof. George J. Klira (Watson School of Applied Science, SUNY), předního světového odborníka v problematice neurčitosti a teorie informace. V minulých dvou letech jsme byli pozváni k přednesení dvou plenárních přednášek na konferencích, firmou PIKE ELETRONIC, se kterou spolupracujeme při vytváření software, jsme byli přizváni k aktivní účasti na jejich komerční prezentaci v Mnichově.

Perspektivy

Různými aspekty fuzzy logiky se na PřF UP zabývají i někteří kolegové z matematických kateder, zejm. J. Talašová (fuzzy množiny a jejich aplikace v rozhodování), J. Rachůnek, I. Chajda, R. Halaš, J. Kühn (algebraické vlastnosti struktur pravdivostních hodnot používaných ve fuzzy logice). Těžiště našeho zájmu se postupně přesouvá do oblasti teoretických základů i aplikací fuzzy relačních systémů a formální konceptuální analýzy objekt-atributových dat. Zatím nám nechyběla invence a energie a doufáme, že to tak zůstane. Páli bychom si mít více času na výzkum, a tušíme, že to tak bohužel zůstane. Věříme, že naše práce má smysl a že jí děláme dobré jméno sobě, přírodovědecké fakultě i univerzitě.

Doc. R. Bělohávek, Dr., Ph.D.,
vedoucí Katedry informatiky PřF UP

Manifestační pochody...

Dokončení ze str. 1

ní zneklidnění vyvrcholilo rozsáhlou protestní akcí. *Jak vyplyvá ze studie Education at a Glance 2003, vydané OECD, vydaje na jednoho vysokoškoláka klesly mezi lety 1995 a 2000 o 32 %. Veřejné vysoké školy dostávají na stále více studentů stále méně peněz. Týden neklidu je vyjádřením hlubokého znepokojení akademické obce nad tímto stavem*, uvedli v první tiskové zprávě organizátoři pražského neklidného týdne studenti A. Šíra a P. Vychytil. Ještě než se ale pražští vysokoškolští pedagogové a studenti, jejichž řady byly vydatně posíleny demonstrujícími z jiných univerzitních měst České republiky, vydali s „vnitřně zadluženým střádacím prasátkem“ z Ovocného trhu k Parlamentu ČR, diskutovali např. v aule FF UK o fatálním stavu vysokého školství prof. I. Wilhelm, prof. J. Jarab, prof. J. Zlatuška, prof. J. Sokol a doc. J. Kalous. Nejen o stavu veřejných vysokých škol se potom polemizovalo ještě i po demonstraci, a to ve veřejné diskusi upořádané sdružením „Agora CE“. Mezi pozvanými byli doc. P. Kolář (MŠMT ČR), Mgr. P. Bilík (FF UP), prof. J. Zlatuška (MU), PhDr. P. Mareš (MŠMT ČR) a JUDr. P. Buzková (MŠMT ČR).

Myšlenka *Týdne neklidu* vznikla 19. 11. 2003, výzva k jeho uspořádání byla přijata 16. 12. 2003. Akce navázala na happening *Pohřeb českých vysokých škol*, který proběhl v Olomouci 2. 12. 2003 a na protestní pochod k Poslanecké sněmovně PCR organizovaný Vysokoškolským odborovým svazem v Praze 3. 12. 2003. Pedagogové a studenti veřejných vysokých škol chtěli tímto týdenním protestním, ale i osvětovým maratónem upozornit na nutnost překonání nejhorších důsledků chronického podfinancování veřejného vysokého školství a upozornit na nezbytné zvýšení úrovně vysokoškolské vzdělanosti a efektivnějšího rozdělování státní dotace na činnost českých veřejných vysokých škol.

M. Hronová, foto -tj-, -dan-

Z diplomanta doktorand

*Bez diplomantů a doktorandů si lze univerzitní obec představit těžko. Zatímco diplomanti svou existenci potvrzují fakt, že se v jejich mateřské vzdělávací instituci vydávají diplomy (které jsou někdy jedinými důkazy o vzdělání jejich majitelů), doktorandi vrhají už jen tím, že existují, pozitivní světlo na svá školící pracoviště i na celou školu. Mezi slovy diplomant a doktorand je vztah jakési potenciální následnosti, podobný vztahu mezi členy dvojice slov kojenec a batole nebo gymnazista a vysokoškolák – to první je předstupněm druhého. Vůbec se zdá, že pocházejí jaksi ze stejného hnízda, protože podobně znějí a obě, jak se jeví již na první pohled, byla přejata z latiny. Matoucí je však – a to si lze občas ověřit třeba na univerzitních nástěnkách – odlišný pravopis slov diplomant a doktorand, totiž ta vzájemně lehce zaměnitelná písmenka t a d na konci, která způsobují, že se obě slova někdy píšou nesprávně jako *diplomand a *doktorant. V pozadí takového chybování stojí snaha hledat analogie – snaha, která je bytostně vlastní jak mozku vědeckému, tak i např. mozku dítěte, které se učí mluvit a psát. Důvody, které vedly autory Pravidel českého pravopisu k tomu, aby předepisovali psaní slova diplomant s t ale doktorand s d (tedy „neanalogicky“), jsou trochu zapeklité a zavádějí nás přímo ke zdroji, totiž do latiny.*

Diplomant, v nepočeštěné podobě diplomans (ve 2. pádě diplomantis), je původně, řečeno výrazem

šedivých gramatiků, tvar participia přítomného činného a jeho význam je vlastně shodný s významem slova diplomující nebo slovního spojení k získání diplomu směřující, stejně jako demonstrant znamená demonstrující, konzultant konzultující (zpravidla v pozici toho vzdělanějšího), ministrant ministrující nebo student studující. Slovo doktorand (v podobě doktorandus) je naproti tomu od původu latinský tvar, zvaný pro změnu gerundivum. Účelem tvaru s tímto tajemným názvem je vyjadřovat budoucí děj, nutnost nebo možnost, která je pojímána pasivně. V případě doktoranda snad ne úplně pasivně, protože obhájení dizertační práce a složení státní doktorské zkoušky jistou iniciativu ze strany doktoranda vyžaduje – gerundivum tu spíše vyjadřuje fakt, že se na doktora nepasuje doktorand sám, nýbrž že ho doktorem jmenuje někdo jiný, služebně výše postavený.

Takový zásah vyšší moci, jaký naznačuje gerundivum doktorand, v participiu přítomném činném diplomant napovězen není. Lze sice všetečně namítnout, že si přece ani magisterský nebo bakalářský diplom neuděluje diplomant sám, lze dokonce i s pravopisem slova diplomant nesohlasit, ale to je – řečeno s Jovou Cimrmanem – všechno, co se proti tomu dá dělat. Psaní diplomanta s t na konci je dáno také tradicí.

O. Bláha

Slavnostní večer Nadace Haimaom

V neděli 14. 3. 2004 se v bývalém jezuitském konviktu – Uměleckém centru UP konal *Slavnostní večer Nadace Haimaom*. První část večera byla koncipována jako malé, duchovně laděné ohlédnutí za téměř sedmiletou práci Nadace Haimaom a sedmi lety programu transplantací kostní dřeně na Hematologické klinice FN Olomouc (HOK FNO).

Součástí první části večera bylo vystoupení vzácných hostů – Z. Hadrboľcové, členky činohry Divadla Rokoka a Divadla Na zábradlí v Praze, M. Majerové, absolventky Janáčkovy konzervatoře v Ostravě a V. Zápražného, sólisty opery Moravského divadla Olomouc. V nádherném barokním prostředí rekonstruované Kaple Božího těla zazněla díla Händelova, Dvořákova a Verdiho. Paní Z. Hadrboľcová přednesla pasáže z díla J. Jedličky, V. Holana a J. Nerudy. Asi největší ohlas měla u publika árie Rusalky ze stejnojmenné opery A. Dvořáka, kterou nádherně přednesla mladá, šarmantní a talentovaná M. Majerová.

Mýšlenka zřízení Nadace Haimaom se zrodila na půdě HOK FNO ze stále narůstajících potřeb pomoci zlepšit prostředí pro léčbu nemocných s chorobami krevetvorných buněk a poruchami krevního srážení, zvýšit vybavenost pracoviště o nové moderní přístroje a zajistit a podporovat edukační aktivity jak pacientů, tak personálu pracoviště a dalších hematologů ze zdrojů, které stojí mimo standardní financování zdravotní péče v naší republice. Vedeni touto myšlenkou a příklady ze zemí, kde neziskové organizace a nadační aktivity mají dlouholetou tradici, ustanovili dne 1. 7. 1997 prof. K. Indrák, DrSc., MUDr. I. Sulovská, MUDr. E. Faber, CSc., doc. M. Jaroňová, CSc., Mgr. L. Andriová, Mgr. A. Škrobánková, M. Lipertová, J. Študlová a M. Šinclová *Nadaci Haimaom*, nadaci na podporu transplantace kostní dřeně, pomoc lidem s krevními nádory a vrozenými poruchami krevního srážení. Nadace byla dne 21. 8. 1997 zaevidována u Okresního úřadu v Olomouci pod registračním číslem 171/0897 a posléze zaregistrována a dnem 5. 5. 1999 zapsána dle Zákona č. 227/1997 Sb. (Zákon o nadacích a nadačních fondech) v nadačním rejstříku vedeném u Krajského obchodního soudu v Ostravě v oddílu N, vložce č. 163.

Nadace Haimaom tedy pracuje především za účelem zlepšení hospitalizačních podmínek pacientů s vážnými poruchami krevetvorby, prohloubení všestranné péče o ně, zkvalitnění a doplnění lékařské a laboratorní přístrojové techniky, materiálního vybavení a podpory vzdělávání pracovníků HOK FNO. Nadace organizuje a finančně zajišťuje edukační programy pro nemocné a jejich rodinné příslušníky, rozvíjí vzájemnou spolupráci zdravotníků, příbuzných pacientů a veřejnosti a informuje je o problémech a potřebách pacientů HOK FNO, dále organizuje odborná setkání lékařů spádového regionu s cílem postgraduálního vzdělávání a zlepšení informovanosti o nových diagnostických a léčebných možnostech. Nadace se významným způsobem podílí se na pořádání Olomouckých hematologických dnů (OHD), které jsou nejvýznamnějším pravidelným každoročním fórem hematologů České republiky a kde jsou prezentovány výsledky nejmodernější diagnostických možností a léčebných přístupů v hematologii a diskutovány možnosti další spolupráce jednotlivých center jak v ČR, tak i na poli mezinárodním.

HOK FNO poskytuje diagnostickou a léčebnou péči hematologickým nemocným z širokého regionu severní, střední a části jižní Moravy, tedy spádu s asi dvěma miliony obyvatel. Kromě přímého zajištění této péče nabízí pracoviště rovněž konzultační služby regionálním hematologům, dalším specialistům a praktickým lékařům. Kolektiv lékařů, zdravotních sester a laboratorních pracovníků HOK FNO zabezpečuje komplexní péči o široké spektrum pacientů jak s nenádorovými hematologickými chorobami, tak malignitami krevetvorné tkáně. V oblasti nenádorových chorob je realizována především náročná diagnostika a často nákladná léčba závažných autoimunitních onemocnění krevetvorby, např. těžkého autoimunitního podminěného nedostatku krevních destiček nebo červených krvinek. HOK FNO je již řadu let referenčním pracovištěm pro diagnostiku vrozených poruch tvorby hemoglobinu (tzv. hemoglobinopatií). Některé hemoglobinopatie zde byly popsány vůbec poprvé na světě (hemoglobin Olomouc) a byly s velkým ohlasem publikovány v renomovaných zahraničních vědeckých časopisech. Z nádorových hematologických onemocnění dominují v dispenzari HOK FNO zejména akutní a chronické leukémie a maligní lymfomy. Základem jejich léčby je precizní diagnostika, která je umožněna nejen přesným určením typu a rozsahu nádoru, ale také stanovením jeho biologického charakteru a prognózy. Právě rozvoj moderních metod molekulární cytogenetiky a molekulární biologie na pracovišti HOK také nové postupy umožňuje. Od roku 1997 se na HOK FNO rozvíjí program autologních a alogenních transplantací krevetvorných kmenových buněk. Ročně je na pracovišti provedeno kolem 50 autologních a více než 10 alogenních transplantací krevetvorných buněk (často obecně v tisku uváděných jako „transplantace kostní dřeně“) u nemocných s různými hematologickými malignitami. Letos celkový počet provedených transplantací přesáhne 400. Tyto přístupy, společně s výrazným pokrokem v podpůrné péči, významně zlepšují prognózu řady nemocných a zvyšují jejich šanci na úplné vyléčení.

Předseda správní rady *Nadace Haimaom* prim. MUDr. T. Papajík, CSc. zhodnotil v krát-

kém projevu činnost nadace a poukázal na její význam při podpoře transplantčního programu HOK FNO. Nadace za své působení shromáždila a investovala v souladu se svými cíli částku přesahující sedm mil. Kč. MUDr. Papajík vyzdvihl osobnost prof. K. Indráka, DrSc., zakladatele nadace a jejího čestného předsedu, který jako předseda HOK FNO a prezident České hematologické společnosti rozhodující měrou přispěl k založení a budování moderní hematologické školy na olomoucké půdě. Poté předal prof. Indrákovi první výtisk brožury, která má veřejnosti představit program a cíle *Nadace Haimaom*.

Prof. K. Indrák ve svém vystoupení vysvětlil název *Haimaom*, který nadace dostala, a který má vyjadřovat vedoucí myšlenku a cíl nadace – pomoci nemocným s krevními (*Haima-*) nádorovými (*-om*) chorobami. Dále podtrhl význam hematologie jako oboru, který patří od druhé poloviny minulého století k nejrychleji se rozvíjejícím medicínským oblastem. Dodal, že moderní technologie umožnily poznat původ mnoha krevních cho-

rob a vývoj, ke kterému v léčbě těchto onemocnění došlo a který má možnost sledovat již více než 30 let, se neuvěřitelně zrychluje a mění prognózu řady pacientů jako mávnutí kouzelným proutkem. Zdůraznil, že nové léčebné metody poskytují naději na vyléčení stále většímu počtu nemocných.

Po krátké přestávce následovala druhá část večera v slavnostně vyzdobeném Atriu Uměleckého centra UP nazvaná „Dokonalost elegance“. Tuto část (stejně jako slavnostní květinovou výzdobu kaple Božího Těla) připravila přední česká floristka Ing. J. Jaroňová spolu s renomovanými módními návrháři T. Havlíčkovou a L. Hanákem. V zajímavé choreografii předvedli kolekce módních salónů a mimořádně extravagantní květinové vazby a doplňky, vytvořené právě spoluorganizátorkou, scenáristkou a režisérkou večera Ing. J. Jaroňovou. Mimořádné spontánní publikum, kde bylo možné najít řadu vzácných hostů (prof. J. Mačákovou, CSc., rektorku UP, Mons. J. Graubnera, arcibiskupa olomouckého

a metropolitu moravského, Ing. M. Tesařika, primátora Olomouce, RNDr. I. Kosatíka, zástupce hejtmána Olomouckého kraje, doc. Č. Neoralu, CSc., náměstkou FN Olomouc, a další osobnosti kulturního, uměleckého, univerzitního, politického a podnikatelského života olomouckého regionu, zdravotníků HOK FNO a především řadu úspěšně léčených pacientů této kliniky), velmi živě reagovala na nápadité modely a kreativní květinové variace, které přítomným představili mladí lidé z rodiště Ing. J. Jaroňové – města Zubří u Rožnova pod Radhoštěm. Tento tým nadšených amatérů předvedl kreace na úrovni zkušených profesionálních modelek a modelů a svým přirozeným šarmem a nehranou chutí pobavit zanechal v obecnstvu hluboký umělecký zážitek. Tento zážitek dostal další rozměr při vystoupení a osobním vyznání tří úspěšně transplantovaných pacientů. Paní P. Večeřová, A. Reichlová a T. Egger, sledovaní na HOK FNO již pět, sedm a jedenáct let, vyjádřili svůj dík za nejkrásnější léta života zdravotnickému personálu kliniky. Se svými prožitky seznámila publikum také paní V. Luxová, manželka zemřelého politika J. Luxe, který podlehl své chorobě. Místopředseda nadace MUDr. E. Faber, CSc., jí věnoval první výtisk edukační brožury určené nemocným s chronickou myeloidní leukémií, která vznikla ve spolupráci *Nadace Haimaom* s *Nadací Josefa Luxe*. Druhou část večera doplnila M. Majerová bravurně přednesenými písněmi ze známých světových muzikálů. Večer, který elegantně moderoval Mgr. T. Gross, byl zakončen společným defilé všech účinkujících a poděkováním prim. MUDr. T. Papajíka, CSc., všem, kteří bez nároku na jakýkoliv honorář pomohli připravit a realizovat tento večer, především spoluorganizátorce akce Ing. J. Jaroňové a J. Koulové, manažerce Uměleckého centra UP v Olomouci a dále všem, kteří podporují činnost *Nadace Haimaom* a fungování programu transplantací krevetvorných buněk na HOK FNO.

Text a foto -tp-

O vědeckých a vědeckopedagogických titulech na univerzitách v minulosti //I/

(Dokončení z minulého čísla.)

Vysokoškolskou „titulaturu“ měnil vysokoškolský zákon z roku 1966. Při přípravě tohoto zákona se nejvíce diskutovalo právě o udělování titulů a označování absolventů vysokých škol zejména na školách univerzitního typu. A není divu. V letech 1953–1966 se totiž absolventi jednotlivých oborů na univerzitách označovali přívlastkem „promovaný“ – tedy promovaný filolog, promovaný psycholog, promovaný historik apod. Tato praxe určitě nejvýrazněji zasáhla absolventy lékařských fakult – z „pana doktora“ se stal „pan promovaný lékař“. V odborných diskusích se tak objevil návrh označovat absolventy univerzitních škol titulem magistr. Proti tomuto označení se však ostře postavila sama ideologická komise ÚV KSČ s tím, že „snaha po znovuzavedení archaického titulu“, který je v „současné době“ spojen s profesí „lékárník“, by při použití u ostatních absolventů univerzit zněl „komický“. Podle nového vysokoškolského zákona z roku 1966 tak univerzity přiznávají pouze jeden absolventský titul, a to doktor medicíny (MUDr.), ostatní absolventi obdrželi pouze diplom bez jakéhokoliv titulu či označení. Absolventi ostatních univerzitních fakult (filozofické, přírodovědecké, právníké a pedagogické) mohli získat doktoráty (PhDr., RNDr. a JUDr.) na základě rigorózní zkoušky sestávající se z písemné práce a ústního přezkoušení. Přímo ze zákona obdrželi titul MUDr. absolventi studia medicíny z let 1953–1966; tituly doktor práv, doktor přírodních věd a doktor filozofie získali automaticky také nositelé vědeckých hodností (kandidáti a doktoři věd).

Vysokoškolský zákon z roku 1980 přinesl další změny, které bohužel vedly k další degradaci tzv. malých doktorátů. Ke čtyřem doktorským titulům (MUDr., PhDr., RNDr. a JUDr.) přibyl staronový titul doktora pedagogiky (PaedDr.), který mohli obdržet absolventi pedagogických fakult (do roku 1980 používali tyto absolventi po vykonání rigorózní zkoušky titul PhDr.). Zákon umožnil udělit doktorský titul – bez vykonání rigorózní zkoušky – absolventům, kteří po dobu studia na vysoké škole dosahovali výborných studijních výsledků, vykonali státní závěrečnou zkoušku s výborným prospěchem a absolvovali studium s vyznamenáním. Ostatní univerzitní absolventi (s výjimkou lékařské fakulty, kde titul MUDr. zůstal nadále titulem absolventským), mohli vykonat rigorózní zkoušku, kde ovšem – podle zákona – absentovala písemná práce.

Vysokoškolský zákon z roku 1990 zavedl absolventské tituly bakalář (Bc.) a magistr (Mgr.), dále se objevil nový akademicko-vědecký titul doktor (Dr.)

určený pro absolventy postgraduálního studia zakončeného vykonáním příslušných ústních zkoušek a obhajobou disertační práce. A konečně nová vysokoškolská legislativa z roku 2000 zaměnila Dr. za Ph.D. a z neznámých důvodů obnovila tzv. malé doktoráty, které některé univerzitní fakulty udělují automaticky s absolvováním postgraduálního (doktorského) studia (s titulem Ph.D.), čímž rozhodně nepřispívají k váze tohoto titulu. Kruh „titulatury“ se tak konečně uzavřel. Opravdu? Ale kdepak. V minulém roce zavedla Česká akademie věd vědecký titul doktor věd (DSc., doctor scientiarum).

Vědeckopedagogické tituly – docentury a profesury – se od roku 1950 neměnily. Vysokoškolský zákon z roku 1950 umožňoval upustit při jmenování docentů od podmínek habilitace, což následující legislativní úprava z roku 1966 již nepřipouštěla. Nechvalně proslulá novela vysokoškolského zákona z roku 1969 vytvořila legislativní podklad pro tzv. zkrácenou habilitační a profesorská řízení – bylo tedy možná stát se docentem bez habilitačního řízení (tedy za absence habilitačního spisu) a profesorem bez jmenovacího řízení. Je nasnadě, že tato novela umožnila náležitě odměnit vědeckopedagogickými tituly ty pracovníky vysokých škol, kteří se „zasloužili“ o zdárný průběh personálních čistek v terciárním školství na počátku tzv. normalizace. V roce 1971 analyzovalo ministerstvo školství doposud prováděná či již ukončená „zkrácená“ jmenovací řízení na docenty a profesory. Ukázalo se, že se takřka výhradně jednalo o vysokoškolské pracovníky, kteří „doposud nevykazují výraznější výsledky ve vědecké práci“. Jistou část takto realizovaných nejvyšších vědeckopedagogických titulů dokonce tvořili lidé zastávající vysoké politické a veřejné funkce, kteří na vysoké škole nikdy nepůsobili. Připomeňme také, že právě olomoucká univerzita představovala v letech 1969–1971 kvantitativní špičku u udělování „zkrácených“ docentur a profesur mezi tehdejšími vysokými školami. Místní normalizátoři tak důsledně využili působení olomouckého neurologa Jaromíra Hrbka na postu ministra školství ČSR.

Možnost tzv. zkrácených habilitačních a profesorských řízení zůstala obsažena i ve vysokoškolském zákoně z roku 1980. V rámci procesu rehabilitace, který proběhl na vysokých školách v první polovině roku 1990, došlo také k nápravě kvalifikačních křivd u těch vysokoškolských pracovníků, kteří byli na počátku tzv. normalizace nuceni z vysokých škol odejít, nebo kterým byl v 70. a 80. letech pozastaven

z politických důvodů kvalifikační růst. Ministerstvo školství bohužel nevydalo speciální „rehabilitační“ vyhlášku či pokyny, a tak se náprava kvalifikačních křivd realizovala podle zákona a rezortní vyhlášky z roku 1980, umožňující tzv. zkrácená řízení. Jenže nový vysokoškolský zákon z poloviny roku 1990 odebral vědeckopedagogické tituly těm pracovníkům vysokých škol, kteří je získali ve „zkráceném“ řízení podle zákonných norem z roku 1969 a 1980 v období tzv. normalizace let 1969–1989. Tato dvojaká praxe, realizovaná na základě stejných legislativních norem, vyvolala na vysokých školách nemalé diskrepance. To si pravděpodobně uvědomil ministr školství Petr Vopěnka, který platnost „rehabilitačních“ docentur (u profesorů to pochopitelně nešlo) poněkud omezil. Od druhé poloviny roku 1990 totiž „rehabilitační“ docent ztratil zákonnou oporu takto získaného titulu, a tak Vopěnka rezortní vyhláškou určil nutnost se opětovně řádně habilitovat, pokud chtěl „rehabilitační“ docent usilovat o titul profesora.

V tomto ohledu vskutku pozoruhodný případ při udělování docentského titulu, který vyvolává obecné otázky o morálce a etice některých vysokoškolských vědců a pedagogů, jsme zaznamenali před několika lety na naší alma mater. Na jisté fakultě UP se habilitoval pan XY z jiné vysoké školy, který před rokem 1989 bezesporu patřil k mladým, ambiciózním a samozřejmě náležitě politicky vybaveným osobnostem svého oboru, čemuž odpovídala převážná část jeho předlistopadové vědecké a odborné produkce. Olomoucká habilitace pana XY vyvolala kritiku a protesty části vědecké obce příslušného oboru. Jenže předloženy habilitační spis byl vynikající (bez jakékoliv ironie), posudky veskrze kladné a rozhodnutí habilitační komise i vědecké rady jednoznačné. Každý člověk má přece právo na vývoj! Jenže nikdo si nevšiml, že úspěšně habilitovaný docent (opět bez jakékoliv ironie) již docentem je. Co jej tedy přimělo ke „zduplování“ docentury? Pan XY – at se to zdá vzhledem k jeho předlistopadovým postojům a adekvátní vědecké produkci neuvěřitelné – byl totiž docentem „rehabilitačním“. Jak je to možné? Pan XY se silnými politickými „kramfleky“ zahájil tzv. zkrácenou docenturu před listopadem 1989 a v důsledku „plyšáku“ ji bohužel či bohudík nestihl; resp. již nedošlo k jeho jmenování „předlistopadovou“ ministryní školství. A pak někdo někdy na počátku roku 1990, kdy pan XY pomalu, ale jistě opouštěl své tehdejší akademické pracoviště, připojil na ministerstvo jeho jméno k seznamu rehabilitovaných z období tzv. normalizace. Kdopak by ty stovky jmen kontroloval! A tak se stal pan XY docentem „rehabilitačním“. Kdyby pan XY své jmenování docentem zvládl před listopadem 1989, tak mu docentský titul příslušná vysoká škola odebrala v rámci implementace vysokoškolského zákona z roku 1990. A když se pan XY rozhodl opětovně zahájit akademickou kariéru, tak se na UP habilitoval řádně. Pan XY, „tuplovaný“ docent, chce samozřejmě být profesorem.

PhDr. P. Urbášek, ředitel Archivu UP

Fejeton

Vypadáš jak socka!

Děťství je ta nejkrásnější část života. Období, kdy si děti hrají na schovku, chodí do lesa pozorovat zvířectvo, veselé křičí u rybníku. Období, kdy nosí pěkné tepláky s Mickey Mousem nebo Krtečkem a v rukou drží plyšového medvídka. Období, kdy zkoumají svět a pomaloučku bádají po jeho cestičkách...

Stop! Probuďte se do dnešní reality. Ani s beruškami ve vlasech, ani s cěčkama se dneska už nechytáte. Jednoduše nezaujmete. Chcete-li být dítě, začněte se oblékat jako dvacetiletí, ostříhejte se co nejextravagantněji, udělejte si piercing a změňte slovník. Jestli jste ve třinácti ještě nekouřili, honem rychle si běžte koupit máčka. Rodiče neposlouchejte, klidně si nasadte sluchátka discmana a začněte pařit. Dnešní generace je prostě trochu jiná. Nekonvenční, překvapující, drzejší, snad průbojnější.

Mám mladší, třináctiletou sestru a věřte mi, ten rozdíl mezi jejím a mým dětstvím mi až někdy bere dech. Už se neřeší, kdo koho předhoni v závodech, ale kdo má jaký lak na nehty. Nesportuje se v kraťasech a mikině, to je totiž moc sociální. Lepší je nesportovat vůbec, a když už, raději v upnutém sexy tílku a nízkých bokovkách, ze kterých kouká spodní prádlo v podobě jakýchsi šňůrek. Jdete do školy? No tak to si pěkně přivstaňte, neboť nejdřív si musíte vyfoukat vlasy, namalovat se, pánové připatlat gel, zvolit ohoz a teprve potom snad můžete vyrazit mezi lidi. Máte vyvenčit psa? Nechte ho doma, on to vydrží, než přijde ztrhaná matka z práce. Štve vás starší sourozenec? Klidně ho pošlete někam a přesně mu vysvětlíte, jaké místo máte na mysli. Obklopte se časopisy Divka, Cosmopolitan či Esquire, nalistujte stránky se sexuální tematikou a důkladně se řiďte jejími pokyny. Nemůžete ve třinácti dosáhnout orgasmu? Nevadí, napište nám! Matěj vám poradí...

Ať přemýšlím jak přemýšlím, nemůžu pochopit, proč dnešní děti odmítají být dětmi. Snad za to může síla médií a všudypřítomná reklama, které mění virtuální svět v realitu. Anebo rodiče, kteří nemají na své ratolesti čas? Je to vliv spolužáků a kamarádů? Ať tak či onak, je mi těch dnešních dětí, nebo jak jim mám říkat, líto. Většina se snaží být dospělejší, a jak tak běží do cíle s názvem Dospělejší, zapomínají vychutnávat ten krásný lehkomyšlný dětský svět. Svět, který jim už nikdo nikdy nevrátí.

Už mě nepřekvapuje, když od své ségry (podle mě stále malé) slyším, že jsem socka, protože hraju frisbee v obyčejném tričku, nechodím u babičky na podpatkách a nedržím Atkinsonovu dietu. Zvykám si. Možná tomu i někdy porozumím.

M. Antošová, I. ročník Žurnalistiky FF UP

Z medicínského anekdotáře

Britský lékař Charles Whilton působil za vlády anglické královny Viktorie; jeho odborné schopnosti sice jeho kolegové a studenti necenili nijak vysoko, přesto Whilton dokázal udržovat skvělé konexe v nejvyšších společenských kruzích.

Jednoho dne se ve Whiltonově nemocničném působišti objevilo toto oznámení:

„Dr. Whilton sděluje svým asistentům, studentům, pacientům a záměstnancům nemocnice, že se mu dostalo nejvyšší cti být jmenován osobním lékařem Jejích Veličenstva královny.“

Téhož večera neznámý pisatel na dotyčné oznámení připsal:

*„God save the Queen!“
Das Anekdotenbuch – Rund 4000 Anekdoten von Adenauer bis Zatopek. Herausgegeben von Dieter Lattmann unter Mitarbeit von Siegrid Radszuweit. Fischer Taschenbuch Verlag, August 1979. Vybral a přeložil -if-.*

V Sheffieldu je zájem o češtinu jako cizí jazyk

Již od června 2003 se pod vedením PhDr. M. Hádkové, Ph.D. schází tým (ve složení Mgr. J. Linek, Mgr. P. Najmanová, Mgr. K. Vlasáková, od ledna 2004 Mgr. J. Svobodová a Mgr. G. Rebanová), který pracuje na zakázce MŠMT LS0303 – *Výzkum pro veřejnou správu*.

Úkolem je popsat úroveň ovládnání českého jazyka, které má cizinec dosáhnout na nejnižší úrovni generativního ovládnání jazyka (tzv. úroveň A1, též *Breakthrough*). Obecně má projekt sloužit k tomu, aby Česká republika jako člen Rady Evropy byla vybavena systémem popisem českého jazyka pro zavedení standardního systému zkoušek, pro studijní i profesní potřeby a pro potřeby státní správy.

Tento projekt byl mj. představen na přednášce *The Description of Czech at the Breakthrough Level with Respect to European Standards (Popis češtiny na úrovni Breakthrough vzhledem k evropským standardům)*, která se konala v prosinci minulého roku na Katedře ruských a slovanských studií na Univerzitě v Sheffieldu ve Velké Británii.

Českou sekcí zde vede dr. N. Bermel, který mi jakožto přednášející umožnil navštívit i hodiny českého jazyka v prvním ročníku. Tuto možnost jsem ocenila mj. proto, že znalosti prvků by měli odpovídat úrovni A1. Ačkoliv u nás můžeme popisovanou úroveň ověřovat v začátečnických či individuálních kurzech na UP, chybělo nám dosud srovnání se studenty, která se neučí češtinu na historickém území. Dle očekávání se ukázalo, že důraz se klade především na gramatiku, ovšem chybí „praktická“ slovní zásoba, kterou by při příjezdu do země nebo v interakci s rodilým mluvčím potřebovali. Vzhledem k poměrně nízkému počtu hodin (čtyři za týden, tedy zhruba 50 hodin za semestr – my pro dosažení úrovně A1

předpokládáme 100 hodin) a typologické i genetické vzdálenosti českého a anglického jazyka lze očekávat, že úroveň A1 dosáhnou až v druhém semestru.

Trebaže čeština na Univerzitě v Sheffieldu figuruje mezi povinně volitelnými předměty, zájem o přednášku předčil očekávání. Protože bylo nejprve nutné seznámit posluchače s deskriptory charakterizujícími znalosti v rámci jednotlivých úrovní, přilákala přednáška i frekventanty jiných kateder. Zájem se projevil také v četných dotazech a závěrečné diskusi, která byla přínosná rovněž pro projekt. Pomohla totiž odhalit některá slabá místa dosud zpracovaných částí projektu.

Vyučující češtiny jako cizího jazyka souhlasili s faktem, že skupina uživatelů jazyka bude na úrovni A1 značně diverzifikovaná, a nelze tedy očekávat, že „všichni zvládnou všechno“. Předpokládáme selekci na základě toho, kdo a proč se češtinu učí (např. turista vs. fyzicky pracující vs. student na mezinárodním výměnném pobytu atd.).

Dr. Bermel poznamenal, že dosud jediná zpracovaná úroveň pro češtinu (úroveň B1, knižně jako *Prahová úroveň – čeština jako cizí jazyk*) klade vysoké nároky. Podle této publikace by např. studenti na Univerzitě v Sheffieldu dosáhli této úrovně teprve v závěru tříletého studia. Přitom následují ještě tři další úrovně (B2, C1 a C2). Vyjádřil také politování nad tím, že existuje pouze popis úrovně B1 bez učebnice, která by jeho požadavkům odpovídala.

Doufáme, že přednáška byla přínosná nejen pro posluchače, ale i pro řešitele zakázky, a těšíme se, že mnohé z posluchačů uvidíme i uslyšíme na konferenci *Čeština (jako cizí jazyk) a EU*, která se má v Olomouci uskutečnit v září letošního roku.

Mgr. K. Vlasáková

Glosa

Hospoda, vitrina a popelnice

Když jsme před dvěma lety připravovali přemístění pěti uměnovědných kateder do budovy bývalého jezuitského konviktu, v několika záležitostech jsme se jako vedoucí příslušných kateder mezi sebou i s tehdejšími děkany dobře shodli. Například v tom, že v budově nebude restaurace, jichž je v okolí dostatek, ale místo toho počítačové centrum pro studenty. Nikdo z nás přirozeně nebyl proti hospodě zásadně, jen jsme usoudili, co musí mít při nedostatku prostoru přednost.

Na téžte zasedání jsem vnesl návrh, aby na budově budoucího Uměleckého centra UP byla umístěna osvětlená vitrina, v níž by se uvádělo, jaké kulturní pořady pro olomouckou veřejnost se zde konají nebo připravují. Už nevím, zda pracovníkem rektorátu nebo zástupcem architektů jsem byl poučen, že památkáři nic takového nepovolí, a dokonce i pískovcová tabule s nápisem Filozofická a Pedagogická fakulta a Umělecké centrum UP musí být nenápadná, aby nenarušovala ráz budovy. Na mou námitku, že například i světově proslulé a chráněné budovy, jako jsou milánská La Scala, či Stavovské divadlo nebo Národní divadlo v Praze mají takových vývěsek hned několik, se mi nedostalo odpovědi.

Když nedávno zazářila z budovy Uměleckého centra Univerzity Palackého do šera osvětlená vitrina s názvem (!?) „konvikt“, mé srdce zaplesalo radostí. Tedy přece ona programová vývěska... Nikoli. Ideový charakter unikátnímu univerzitnímu a kulturnímu stánku vtisknul stálý Jidelní a nápojový listek nové otevřené restaurace „konvikt“.

Sedím v oné restauraci, která měla být počítačovým centrem, a jsem fascinován dosud neznámým výhledem na zaplňující se nádvoří, které mělo zůstat prázdné. K nebeskému globusu totiž přibyl další estetický objekt – dvě ohybné černé popelnice: odpadky z provozu restaurace je třeba někam odkládat. Také počet automobilů zajiřujících na nádvoří a parkujících kolem budovy vzrostl: zásobování, hosté, občas možná i nějaký ten VIP. Kde jsou doby, kdy jsem dostal při stěhování audio-přístrojů „botičku“?

Sedím, zírám a akademicky přemítám, které osoby či živly rozhodují o tom, že všechno je vždycky jinak.
Prof. J. Vičar, CSc., Katedra muzikologie FF UP

...A PŘÍŠTÍ TÝDEN...

1.–10. DUBNA

Výstava grafických návrhů tiskovin pro Mezinárodní filmový festival AFO 2004. Galerie Zbrojnice.

5. DUBNA

M. Balog: mladý slovenský tvůrce, student VŠMU představí osobně svou dosavadní krátkometrážní tvorbu, jejímž vrcholem je snímek *Kulturfabrik* s úspěchem uvedený na Festivalu Artfilm v Trenčianských Teplicích. Filmový sál UC UP, 19 hod.

5. DUBNA–13. KVĚTNA

XII. ročník Regionální speciální olympiády. Výstava, seminář a sportovní klání. Zábřeh, Olomouc.

6. DUBNA

Večer B. Horecké, absolventky AMU (violoncello). Koncert. Kaple Božího těla, 19.30 hod.

-red-

Břežnová produkce

Cyrilometodějská fakulta

Vlková, G. I.: *Slovo Boží a slovo lidské*. 1. vyd., 160 s. Čaha, A.: *Autonomní morálka*. 1. vyd., 140 s. Zajícová, L. (výk. red.): *Acta Universitatis Palackianae Olomucensis. Theologica Olomucensis. Volumen 5, 2004*. 1. vyd., 118 s. Zajícová, L. (odp. red.): *Studia theologica* 15. 2004, roč. 6, č. 1, 1. vyd., 108 s.

Fakulta tělesné kultury

Salinger, J. (ed.): *Variabilita srdeční frekvence a její hodnocení v biomedicínských oborech – od teorie ke klinické praxi. Heart Rate Variability and its Assessment in Biomedical Fields – from Theory to Clinical Practice*. Sborník. 1. vyd., 178 s.

Filozofická fakulta

Kubátová, J.: *Statistické metody pro ekonomickou praxi*. 1. vyd., 116 s. Kubátová, J.: *Náhled do ekonomie*. 1. vyd., 126 s. Lach, J.: *Josef Šusta 1874–1945. A History of a Life/ A Life in History*. 1. vyd., 106 s. Kenrick, D.: *Cikání na cestě z Indie do Evropy*. 1. české vyd., 82 s.

Lékařská fakulta

Škottová, N., Večeřa, R.: *Farmakologie látek ovlivňujících plasmatické lipoproteiny (antihyperlipidemika – hypolipidemika)*. 1. vyd., 36 s.

Pedagogická fakulta

Komenda, S.: *Měření a metaměření znalostí*. 1. vyd., 194 s. Valenta, M. a kol.: *Herní specialista v somatopedii*. 2., přeprac. vyd., 220 s. Mičoch, M., Juřicová, J.: *Tradiční a netradiční metody a formy práce ve výuce českého jazyka na základní škole*. Sborník. 1. vyd., 160 s. Potměšil, M.: *Čtení k surdopedii*. 1. vyd., 218 s. Vavrdová, A.: *Kapitoly z didaktiky vlastivědy*. 1. vyd., 84 s. Valenta, M., Rádlová, E. (uspoř.): *Sborník IV. mezinárodní konference k problematice osob se specifickými potřebami (1. část + 2. část)*. 1. vyd., 340 s. + 344 s. Steinmetz, K. (výk. red.): *AUPO. Hudební věda a výchova 9. Musica VII – 2004*. 1. vyd., 164 s. Petrová, A., Plevová, I.: *Kapitoly z obecné psychologie I*. 1. vyd., 116 s.

Právnická fakulta

Pospišil, R.: *Vybrané kapitoly z ekonomiky Evropské unie*. 1. vyd., 96 s.

Přírodovědecká fakulta

Zimák, J. (editor): *AUPO. Geologica 38 (2003)*. 1. vyd., 44 s. Molnár, J. a kol. (odp. red.): *Matematický klokan 2003*. Sborník. 1. vyd., 52 s.

Konferenční servis

Rehák, J.: *Abstrakta. V. Vejdovského olomoucký vědecký den*. 1. vyd., 56 s.

-kop-

Pociťujete nedostatek konkrétních a aktuálních informací? Chcete se něco více dovědět o některém pracovišti UP? Víte o zajímavých akcích na UP? Chcete se podělit se svými názory, postřehy a připomínkami s ostatními členy univerzitní obce?

Využijte e-mailu, pište, faxujte na adresu redakce Žurnálu UP, nebo nás přijďte navštívit osobně na Křížkovského 8!

Na vaše podněty se těší a odpovídi na vaše otázky se bude snažit zprostředkovat redakce Žurnálu UP.